

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžf/91/2012
Identifikačné číslo spisu:	1011201116
Dátum vydania rozhodnutia:	17.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1011201116.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členiek senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a JUDr. Gabriely Gerdovej v právnej veci žalobcov: 1/ Technické služby, s.r.o., so sídlom Nábřežie Oravy 627/1, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 31 609 911, 2/ Donivo TD, s.r.o., so sídlom Zvolenská cesta 165, 974 05 Banská Bystrica, IČO: 36 746 321, 3/ Envigeo, a.s., so sídlom Kynceľova 2, 974 11 Banská Bystrica, IČO: 31 600 891, právny zástupca žalobcov: Aequitas s.r.o., so sídlom Na Troskách 26, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 628 841, proti žalovanému: Úrad pre verejné obstarávanie, so sídlom Dunajská 68, P.O.BOX 58, 820 04 Bratislava 24, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: 559-7000/2011-OK/5 zo dňa 07.06.2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S 111/2011-78 zo dňa 29.06.2012, jednomyseľne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S 111/2011-78 zo dňa 29.06.2012 p o t v r d z u j e.
Účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol spoločnú žalobu žalobcov 1/ - 3/ o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 559-7000/2011-OK/5 zo dňa 07.06.2011, ktorým žalovaný podľa § 139 ods. 2 písm. a/ v nadväznosti na § 146 ods. 4 zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len ZVO) nariadil žalobcovi Technické služby s.r.o., (ďalej len verejný obstarávateľ) zrušiť užšiu súťaž na predmet zákazky „Rekultivácia a uzavretie skládky komunálneho odpadu Široká, Dolný Kubín“ s odôvodnením, že z kontrolovaným predloženou dokumentáciou nie je zrejmé, na základe akého postupu a na základe akých skutočností kontrolovaný vyhodnotil záujemcom č.1 predloženú príručku ako postačujúci dôkaz rovnocenný opatreniam na zabezpečenie kvality, resp. environmentálneho manažérstva podľa požiadaviek na vystavenie príslušného certifikátu. V tomto rozsahu je preto postup kontrolovaného verejného obstarávateľa v rozpore s princípom transparentnosti verejného obstarávania v zmysle

ustanovenia § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní. Vzhľadom na to, že išlo o verejné obstarávanie realizované postupom užšej súťaže a zistený nedostatok nebolo možné odstrániť takým spôsobom, ktorý by umožňoval znovu vyhodnotiť splnenie podmienok účasti, keďže už došlo k otvoreniu ponúk a následne aj k výberu úspešného uchádzača, úrad nariadil súťaž zrušiť.

Krajský súd v Bratislave zamietnutie žaloby odôvodnil tým, že žalovaný môže vstupovať do konania aj z vlastného podnetu, a to v štádiách, ktoré sú uvedené v zákone

v ust. § 139 ods. 2 ZVO, pričom môže vstupovať aj v štádiu pred uzavretím zmluvy. V tomto štádiu sú totiž jednotlivé úkony verejného obstarávateľa ešte zvrätateľné. Krajský súd v Bratislave je toho názoru, že žalovaný práve v tomto štádiu je oprávnený zrušiť v podstate akýkoľvek úkon verejného obstarávateľa, ktorý je v rozpore s citovaným zákonom. Po uzavretí zmluvy totiž už možno riešiť negatívne dôsledky len trestaním a nie prevenciou. V súdnej praxi sa kladie dôraz na to, aby úrad vykonávajúci dohľad na dodržiavanie zákona o verejnom obstarávaní bol práve tou inštitúciou, ktorá kontrolou pred uzavretím zmluvy predstavuje rozhodovací proces vo verejnej správe, ktorého výsledkom je v prípade zisteného porušenia zákona o verejnom obstarávaní rozhodnutie teda individuálny správny akt, ktorým sa kontrolovanému subjektu nariaďuje konkrétna povinnosť alebo ako je tomu aj v tomto prípade, zrušenie použitého postupu zadávania zákazky alebo nariadenie opätovného vyhodnotenia ponúk. Z predloženej administratívnej sprisy, ako aj z vyjadrení žalovaného mal súd jednoznačne preukázané, že v danom prípade správny orgán postupoval v súlade s citovanými ustanoveniami rešpektujúc tak aj princíp legality zakotvený v článku 2 ods. 2 Ústavy SR. Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

Proti tomuto rozsudku podali žalobcovia 1/ - 3/ v zákonnej lehote odvolanie. Namietali, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietali, že žalovaný v rozpore s § 30 ZVO neprijal dôkaz predložený záujemcom, ktorý je rovnocenný opatreniam environmentálneho riadenia podľa požiadaviek na vystavenie príslušného certifikátu. Predložená príručka bola jednoznačným dôkazom predloženým záujemcom, ktorým sa preukazovali opatrenia environmentálneho riadenia podľa požiadaviek na vystavenie príslušného certifikátu. Žalovaný ani obstarávateľ nemá odbornú spôsobilosť porovnateľnú

s certifikačnou autoritou na posúdenie plnenia podmienok na certifikáciu. Opatrenia environmentálneho riadenia rovnako ako iné opatrenia v riadení sú v zásade vnútropodnikovými smernicami, pokynmi, vnútorne záväznými postupmi a príkazmi uplatňovanými vo vnútri uchádzača a príručka je opatrením environmentálneho riadenia rovnakého typu. Žalovaný použil výklad zákona, ktorý je v rozpore s jeho textom, zmyslom, ale aj ustáleným výkladom. Ďalej namietal, že žalovaný rozhodol na základe právneho názoru, ktorý je v rozpore s rozhodovacou činnosťou úradu v prípade iných obstarávateľov napr. Mesto Poltár na predmet obstarávania „uzavretie a rekultivácia skládky odpadov Poltár - Slaná Lehota“.

Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 06.11.2012 k odvolaniu žalobcov 1/ - 3/ navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Dohľad nad predmetným verejným obstarávaním vykonal na základe podnetu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo dňa 05.04.2011. V rámci preskúmania úkonov verejného obstarávateľa žalovaný zistil, že tento nepostupoval pri vyhodnotení splnenia podmienok účasti v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní. Záujemca ďalej predložil „príručku integrovaného manažérskeho systému kvality a environmentu“ zo dňa 28.02.2010. Pokiaľ sa jedná o Príručku, táto predstavuje iba predpoklad k plneniu tak normy EN ISO/IEC 9001:2008, ako aj normy EN ISO/IEC 14001:2004, t.j. nie je dôkazom o plnení požiadaviek žiadnej normy.

Je tomu tak preto, že príručka či už kvality alebo environmentálneho manažérstva ako taká iba popisuje celkový prehľad o príslušnom systéme vo firme. Jedná sa o dokument, ktorý opisuje spôsob naplňovania požiadaviek príslušnej normy v podmienkach danej organizácie. Sama o sebe však nie je dôkazom o tom, že v nej opísané postupy organizácia aj reálne uplatňuje v praxi.

Žalovaný dospel k záveru, že zo žalobcom predloženej dokumentácie nie je zrejmé, na základe akého postupu a na základe akých skutočností žalobca vyhodnotil záujemcom predloženú príručku ako postačujúci dôkaz rovnocenný opatreniam na zabezpečenie kvality, resp. environmentálneho manažérstva podľa požiadaviek na vystavenie príslušného certifikátu. V tomto rozsahu je preto postup žalobcu v rozpore s princípom transparentnosti verejného obstarávania v zmysle ustanovenia § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O.s.p.“) preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a následne po tom, ako bolo verejné vyhlásenie rozsudku oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní pred jeho vyhlásením (§ 156 ods. 3 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave.

Najvyšší súd zistil, že spornou otázkou bolo vyhodnotenie predloženej príručky environmentálneho manažérstva ako iného dôkazu v zmysle § 30 ZVO.

Podľa § 30 Environmentálne manažérstvo zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu vyhlásenia verejného obstarávania (ďalej „ZVO“), ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ vyžaduje predloženie certifikátu kvality vydaného nezávislou inštitúciou, ktorým sa potvrdzuje splnenie určitých noriem environmentálneho riadenia uchádzačom alebo záujemcom, môže využiť schému Európskeho spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit alebo normy environmentálneho manažérstva vyplývajúce z príslušných európskych noriem alebo medzinárodných noriem certifikovaných orgánov. Verejný obstarávateľ a obstarávateľ uzná ako rovnocenné certifikáty vydané orgánmi z členských štátov. Verejný obstarávateľ a obstarávateľ musí prijať aj iné dôkazy predložené uchádzačom alebo záujemcom, ktoré sú rovnocenné opatreniam environmentálneho riadenia podľa požiadaviek na vystavenie príslušného certifikátu.

K právnej otázke výkladu ustanovenie § 30 posledná veta ZVO si žalovaný obstaral odborné stanovisko Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky zn. 2011/800/003208/01379 zo dňa 31.05.2011, podľa ktorého proces certifikácie organizácie, ktorá má zavedený systém riadenia kvality okrem iného zahŕňa aj proces posúdenia nezávislou organizáciou, ktorá vydaním certifikátu osvedčí, že zavedený systém v organizácii vyhovuje požiadavkám normy STN EN ISO/IEC 9001:2008 (ďalej len „norma“). Pri tomto procese je príručka kvality len jedným z dokumentov, ktoré sú preverované počas certifikácie. Preto samotnú príručku kvality nemožno považovať za dôkazový materiál svedčiaci o tom, že organizácia má zavedený a prevádzkuje systém riadenia kvality v súlade s normou. Ak by mal obstarávateľ uznať predpoklady uvedené v príručke kvality ako rovnocenné dôkazy podľa normy, tak by mal sám preveriť, či skutočnosti uvádzané v príručke kvality sú aj v praxi dodržiavané zo strany uchádzača.

Podľa § 245 ods. 2 O.s.p. pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia.

Výklad ustanovenie § 30 posledná veta ZVO podlieha správnej úvahe žalovaného, ktorý si k jej vytvoreniu vyžiadala i stanovisko Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky.

Najvyšší súd sa stotožnil s výkladom žalovaného. Príručka iba ustanovuje postupy, avšak autoritatívne nedeclaruje, že tieto postupy sú i v danej organizácii dodržiavané. V tom prípade by bolo nevyhnutné ďalšie dokazovanie, napr. znalcom. Správnosť týchto postupov však musí byť overená (certifikovaná) autorizovanou osobou, alebo znalecky preukázaná.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobcom ako neúspešným účastníkom nevznikol nárok na náhradu trov konania. Žalovaný ako správny orgán nemá nárok na náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9

veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.